

STARTO

ORGANO DE ĈEA ESPERANTO-ASOCIO 1975 1 (47)

~ 48

Esperanto - rondo
Vyškov, Školní 4

INTERHELPO založili stoupenci
mezinárodního jazyka (K článku na str. 3)

Z PLÁNU PRÁCE Č M R

/El la farplano de Ĉeĥa P A C K O N S I L A N T A R O /

Celá činnost ČMR bude co nejtěsněji spjata s oslavami 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Mírové rady všech stupňů přispějí k tomu, aby v centru pozornosti při vysvětlování otázek mírové politiky byly především následující tematické okruhy :

1. Mírová politika SSSR. 2. Mírová politika ČSSR. 3. Základní otázky boje za mír. 4. Zahraničně politické události, mírové aktivity socialistických států a pokrokových sil světa.

Jednotlivé části plánu práce :

I/ Podíl na oslavách 30. výročí osvobození Sovětskou armádou

- ČMR uskuteční republikové setkání měst, obcí a závodů , jež jsou nositeli Čes.ceny míru a jimž bylo propůjčeno vyznamenání za boj proti fašismu , v dubnu tr.
- VI. republikové setkání JZD s mírovým názvem /duben/
- semináře v krajích a okresech k mírové politice SSSR
- včasné vydávání příslušných argumentačních materiálů, jež poslouží pro práci v široké veřejnosti.

II. Přednášková činnost

Pro vyzbrojení lektorů a referentů svolá ČMR dva republikové ideologické semináře s cílem vysvětlit :

- význam a obsah čs.-sovětského přátelství pro budování socialismu, bezpečnost a mír v ČSSR /leden/
- podstatu mírové politiky ČSSR a její podíl na prosazení leninských zásad mírového soužití /říjen/.

III. Mírová práce - součast činnosti celé Národní fronty

ČMR a mírové rady všech stupňů přispějí k vytvoření takových vztahů s orgány a organizacemi NF, které budou zárukou toho, že se věc boje za mír stane záležitostí všeho čs. lidu :

- ČMR bude přicházet na orgány NF s iniciativami a pomáhat při koordinování mírových akcí a organizování soustavné výchovy k míru,
- bude se podílet na organizování solidárních projevů s lidem zemí bojujících proti světovému imperialismu,
- ve spolupráci s ČSŽ oslaví Rok žen akcemi, které doloží podíl a význam žen v boji za mír a pokrok,
- přispěje při své agitační a propagační práci k úspěchu V. celostátní apertakiády,
- aktivně se zúčastní významných politických výročí a akcí , jako jsou Mezinárodní pamětní dny odboje, 58. výročí VŘSR , mírové slavnosti, výročí bratrských socialistických zemí aj.

IV. Práce mezi mládeží

ČMR se v těsné spolupráci se SSM zaměří na :

- pořádání besed, tribun otázek a odpovědí, přednáškových cyklů, vysílání lektorů do útvarů politického vzdělávání mládeže, k diskusím mezi pionýry, k besedám v pionýrských táborech,
- svolávání krajských aktivů, na nichž se bude za účasti KVSSM jednat o vzájemné spolupráci a podílu mírových rad při inter-nacionální výchově mládeže,
- organizování soutěží "V míru jsme se narodili, za mír chceme bojovat", fotosoutěže mladých ap.,
- přípravu tradičních mírových ohňů.

- V. Práce na závodech a mezi vesnickým obyvatelstvem
- trvale pečovat o kolektivy BSP a JZD s mírovým názvem
- vycházet z Provolání ÚV KSČ, vlády ČSSR, ÚRO a ÚV SSM k rozvoji iniciativy pracujících na počest historických výročí.

VI. Kulturní činnost

- využívat všech tradičních a osvědčených kulturně společenských akcí v okresech a krajích k mírovému působení v nejširší veřejnosti /festivally, přehlídky a pod./
- organizovat akce k popularizaci osobností zařazených mezi světové kulturní výročí,
- připravit náměty pro spolupráci se Svazem spisovatelů a s dalšími tvůrčími svazy, institucemi a zařízeními,
- vytvářet podmínky pro širší využití mírových a protiválečných výtvarných, literárních a hudebních děl,
- vydat materiály pro oslavy osvobození a pro mírové slavnosti.

Interhelpovci odjeli před 50 lety

Z popudu IV. kongresu Kominterny a jeho rezoluce o proletářské pomoci sovětskému Rusku a na základě směrnic 1. sjezdu KSČ vznikla května 1923 v kroužku přátel mezinárodního jazyka v Martině myšlenka založit průmyslové družstvo Interhelpo. Název pochází z časopisu Revuo Internacional, v němž byla výzva k technické pomoci.

Ideové zaměření a náplň práce přilákaly četné stoupence, protože v tehdejší buržoazní republice, kde vládla nezaměstnanost, družstvo poskytovalo dobrou životní perspektivu. Vstup do družstva však byl podmíněn zaplacením částky 5000 korun. Pro mnoho lidí to bylo víc než celý majetek. Z peněz, které získali prodejem inventáře aj., interhelpovci postupně zakoupili strojní zařízení pro textilní závod, zemědělské stroje a konečně 29. března 1925 odjel ze žilinského nádraží za zvuků internacionály první vlak.

Ve čtyřech etapách odjelo celkem 1078 členů družstva do sovětské Kirgizie, kde v okolí města Pišpek /dnes Frunze/ postavili z vlastní chůle prostředků řadu závodů, jež tato země dosud neznala: první elektrárnu a textilku, slévárnu, továrnu na nábytek, množství řemeslnických dílen a podíleli se na výchově kvalifikovaných kadrů této sovětské republiky. Družstvo bylo vyhodnoceno jako nejlepší v celém SSSR.

Desáté výročí Interhelpa se stalo příležitostí k radostné bilanci. Přijeli hosté z Československa, mezi nimi i novinář Julius Fučík. Byl tak nadšen prací interhelpovců, že o nich napsal román. O osudu jeho rukopisu se bohužel nezachovaly žádné hodnověrné zprávy.

Interhelpo zaniklo po téměř dvacetileté činnosti v roce 1943 předodem závodů do správy a řízení státních orgánů Kirgizské SSR. Za druhé světové války se 50 členů družstva přihlásilo v Buzuluku do čs. vojenské jednotky. Jedenáct jich padlo v bojích za osvobození vlasti. Někteří členové se po válce vrátili do vlasti, jiní žijí v Kirgizii se svými dětmi i vnuky dodnes.

Interhelpo patří k nejvýznamnějším vystěhovaleckým akcím světového proletariátu do Sovětského svazu a napsalo jednu z nejkrásnějších stránek čs.-sovětských vztahů.

J. Vlasek

(Resumo : rememoro pri la fondo de la kooperativo INTERHELPO en Kirgizio, USSR, antaŭ 50 jaroj, laŭ iniciato de ĉs. interlingvanoj) Pli detale traktas tiun ĉi temon artikolo en ĉs. PACO /1973/.

Bazo por ĝusta informado

La temo Informado pri kaj per E-o tuŝas la tutan interlingvan terenton, kaj la teorion kaj la organizan. Neniu fakto pri Esperanto, neniu atingo per ĝi indas resti izolita.

Informi pri Esperanto sen klarigi ĝiajn rolon kaj mision en la mondo diverslingva estas nura reklama tumulto de iu fermita societo aŭ de estranĝuloj. Konatigi sole la lingvon estas rifuzindaĵo. Nur la ĉiutaga evento-svarmo en la internacia vivo povas esti fidinda materialo, el kiu ni ĉerpu la objektivajn informojn. Ĝi amasigas "brulŝtiparon"; sur kiu oni povas varmigi ankaŭ la "lingvan supron".

La informanto, kies scioj pri Esperanto limiĝas je deksees reguloj, aŭguras malutilon por la afero. Almenaŭ supraĵe li devus scii, kiamaniere la internacia lingva politiko funkcias, kia estas rilato inter la sciencteknika evoluo kaj la interlingvo, kiuj estas tendencoj en la integriĝo-evoluo kaj kiamaniere la interlingvistaj organizaĵoj povas profiti el ili.

Prave diris tre merita esperantisto, ke se UEA estus nur Klubo de filologoj, UNESCO agenaŭ estus konsiderinta ĝin per sia rezolucio antaŭ dudek jaroj. Ankaŭ la funda informa kaj dokumenta aktivecoj de UEA sisteme helpis atingi la rekonon de la supra kultura organizaĵo. En lerta kombino kun landaj informaj fakoj povas esti kreata konstanta premo sur la informa merkato. Malvarma aŭ indiferenta sinteno al Esperanto de ekstere fontas grandparte el neaŭfika informiteco. Sed tion devas preventi jam la lokaj grupoj per daŭra agado tiurilata.

La sistema informado neeviteble bezonas fiksan organizaĵon bazon/ofte pli bonvenus simpla cirkulero ol "luksa" gazeto/. La landaj organizaĵoj devus observi pri la klerigado al siaj respektivaj aktivuloj, pri la sistema konsciigado de siaj anoj kiel vastigantoj de la ideo Esperanto kaj evidentigi tian postulon en siaj pedagogiaj kaj lernejaĵaj programoj.

La Centro devus ne nur kolektadi kaj dokumentadi la informojn akiritajn, sed ankaŭ klasifi kaj komenti ilin. Kaj por tiu celo certaj fakaj aŭ sciencaj komisionoj devus adekvate kaj laŭsisteme eklabori, man-manen kun efikaj informaj kaj dokumentaj fakoj. La internacia kunlaboro ankaŭ sur tiu ĉi kampo estas ekster ajna dubo kaj en ties kadro ĉiuflanka subteno al CED. Oni povas agi en ĉiuj direktoj sole kun efika kaj fidinda apogiĝo sur la faktoj. Alie multaj klopodoj estas vanaĵ kaj la energio elpezata perdiĝas sen utilo.

Alproprigi Esperanton al ĉiuj oni ne kapablas, sed oni povas efike argumenti antaŭ la politikaj kaj ŝtataj institucioj pri la neevitebleco de tia faro. Nature, en la socialisma socio la internacia lingvo fariĝas ilo de la klaso, kiu iam decidis ankaŭ pri la estonteco de Esperanto. Laŭ la dinamika kresko de la movado en la socialismaĵaj landoj oni povas jam hodiaŭ aserti, ke ĝi estos decido pozitiva. O.Kučichal

PO STOPÁCH INTERHELPA - o tomto tematickém zájezdu do střední Asie jsme Vás informovali v minulém čísle. Vzhledem k výrobní lhůtě časopisu jsme termín zaplacení zálohy stanovili do konce března 1975. Zájemci, kteří zaplatí zálohu, nemusí mít obavu, neuskuteční-li zájezd, bude jim vrácena. Pište tedy na složenku: účel platby - zájezd SSSR, č.konta SBČS Praha 2, 02-4632-70.

V rámci X. semináře esperantské mládeže v Hejnicích /leden 1975/ se uskutečnila pracovní schůzka Komise pro práci s mládeží ÚV ČES, která řešila některé důležité problémy týkající se mladých esperantistů. Komise pověřila organizací XI. semináře, který se bude konat 2.-4. května tr., Esperantský kroužek obrnců míru v Mělníku. Mělničtí ihned započali s organizačními přípravami; půjde totiž o dosud největší seminář tohoto druhu. V těchto dnech již byly vytištěny pozvánky a přihlášky propagující seminář tak, aby mohla být zajištěna co největší účast.

Komise dále konstatovala, že mladí esperantisté nevyvíjejí dostatečnou aktivitu při zakládání Interklubů SSM. V této době pracuje pouze šest Interklubů SSM s esperantskými sekcemi a jsou zakládány další. Věříme, že v blízké budoucnosti se tento relativně nízký počet zvětší. Mnoho mladých esperantistů si bohužel ještě neuvědomuje, že Interkluby SSM s esperantskými sekcemi jsou jedinou zárukou masovějšího rozšíření mezinárodního jazyka mezi mládeží. /jv/

Adresát: FOND SOLIDARITY

Český esperantský svaz P r a h a

Zasíláme Vám výtěžek zvláštní tomboly na mikulášském večeru Klubu esperantistů při KASS v Jablonci n.N./m.s.ČES/ dne 6.prosince 1974

v částce Kčs 308,70 /třista osm korun/,

kteř má být podle rozhodnutí naší prosincové členské schůze a podle Vaší výzvy věnována na zakoupení potřebné literatury pro esperantské hnutí ve Vietnamské demokratické republice a na Kubě. Věříme, že tyto částky předané v hotovosti použijete podle svého uvážení a ználosti potřeb tamních esperantistů.

Miloslav J í r a
předseda

Josef N o v á k
jednatel

Vážení čtenáři, s novým rokem se vám STARTO představuje v nové podobě. K tomuto kroku nás vedla jednak potřeba sjednotit formát svazových publikací, mezi kterými jsou Panorama a Medicin - isteĵ Informoj, jednak snaha přiblížit se převládající mezinárodní normě. Závažný je i důvod ekonomický - fotografickým zmenšením textu ušetřit papír a tím i místo. Počet čísel bude z výrobních i distribučních důvodů omezen na šest, není to však nikterak na ukor rozsehu, který se naopak ještě zvětší. Šest 16-stránkových čísel přinese více čtení než dosavadních osm většinou po osmi stranách. Věříme, že tyto změny přijmete s porozuměním. Počínaje tímto číslem bude každý kroužek na Slovensku dostávat zdarma 2-3 výtisky, neboť Esperantisto Sloveka přestal vycházet. Zájemci o odběr ze SSR (hromadný či individuální) se mohou přihlásit na sekretariátu ČES.

Renkontiĝo en Vsetín preparata...

La II-a renkontiĝo de ĉefaj kaj slovakaj esperantistoj okazos inter la 26a kaj 29a de septembro 1975 en Vsetín. La renkontiĝo estas parto de solenaĵoj okaze de la 30a datreveno de la liberigo de Ĉeĥoslovakio. Ĝi estas la ĉefarango de Ĉeĥa Esperanto-Asocio en la kurenta jaro.

Same kiel antaŭ kvar jaroj kiam en Vsetín okazis la I-a renkontiĝo ĉeestita de 350 partoprenintoj el 14 landoj, ankau la nunjara venkas adekvatan intereson, kaj oni do supozas rekordan nombron da ĉeestantoj.

Ĉiuj programeroj okazos en la Kulturdomo "Sklář", Vsetín - Grada. Varia programo antaŭvidas alparolojn de la asociaj reprezentantoj - ĈEA kaj AE SSR - porpacan forumon, konkursojn oratoran kaj deklaman konstatigan vesperon, kie ludos Esperanto-kvarteto el Trenčín. Folkloro ensemblo Jasenka, laureato de ŝtataj premioj, prezentos sian arton. Oni povos viziti ekspozicion de pentraĵoj, skulptaĵoj far esperantistaj artistoj aŭ la urban galerion, ĝui belaĵojn de la malnova kaj la nova urbo-partoj. Kaj la lastan tagon ekskursi tra bela montara regiono Valaĥio.

INVITO AL SLOVAKIO

Orientslovaka teritoria Esperanto-Komitato / Esperanto-Klubo, 040 01 Košice, Rooseveltova 5/ organizas jenajn aranĝojn /post februaro 1975/ :

- 6-an KONGRESON de AE SSR en Alta-Tetra-montaro, Tatranské Lomnice /inter la 25.4. kaj 27.4./ Kongresotizo /250 Kčs/ inkluzivas : loĝejon, manĝaĵon kaj organizaĵajn elspezojn.

- SOMERAN Esperanto-lernejon en Košice-Opátka /SELKO/ inter la 2a kaj 16a de aŭgusto. Kotizo 850 Kčs /por eksterlandanoj 950 Kčs/.

- TURISMAN SEMAJNON en Alta-Tetra-montaro aŭ en la Slovaka Paradizo /inter la 17a kaj 23a de aŭgusto/. Kotizo 500 Kčs.

Ĉiuj interesitoj bv. tuj sendi antaŭaliĝilon laŭ la supre menciita adreso !

ĜK Brno en ciferoj

En la pasinta jaro okazis 50 klubaj kunvenoj, 1 kiu 41 kun prelegoj /10 kun diapozitivaj/, unu koncertvespero, 4 filmvesperoj/ĉi- am kun filmoj en E-o/. Okazis 2 kursoj kun 18 partoprenintoj, venis 198 leteroj, 418 leteroj estis forsenditaj /135 al ĵurnaloj/. Oni trovis 23 informojn enpresitajn, kvankam aperis pliaj. Venis 51 pres- aĵoj, estis forsenditaj 2700 presajoj. Aperis 6 n-roj de Bulteno - eldonkvanto 600 ekz. La grupo entreprenis 3 ekskursojn : al Opava, Mělník kaj Hungario. Kvar anoj instruis en SET, 2 membroj prelegis en 4 kluboj kaj 1 en eksterlando. Estis akceptitaj gastoj el Bulgario, Sovetio, GDR, Pollando, FGR kaj Danlando. Du membroj laboras super teknikaj vortaroj, unu estas aŭtoro de nova lernolibro de E-o unu membro sisteme tradukas. La klubo abonas 13 gazetojn, kelkajn en du ekzempleroj, en la biblioteko estas jam pli ol 900 volumoj. LG Brno havas entute 264 membrojn, el kiu ĉ. 140 aliĝis al ĈEA, la ceteraj estas subtenantoj. Kvar anoj estas delegitoj de UEA, unu sekretario de Automobilista E-Klubo.

Lingvo - interhoma komprenilo

Ekzistas diversaj difinoj de la nocio LA LINGVO. Da ili estas tuta gamo, sur kies dekstra flanko estas la difino de d-ro Ben Johnson /1573-1637/ : "La lingvoj estas la genealogio de la nacioj". /La angla estas la plej evidenta ekzemplo por tiu ĉi difino/. Sed sur la maldekstra flanko de la gamo estas alia difino : "La lingvo estas la interhoma komprenilo", kiu lastatempe ricevas ion pli precizan formon, nome "La lingvo estas la rimedo por konstantaj informojn". Sur ĉiuj punktoj de la tergloba vivas homoj, laborantaj pri la sama scienco aŭ teknika problemoj, ĉu eblas efika kunlaboro, se ili ĉiuj publikigas siajn laborojn en alia nacilingvo ?

La distribuado de la informoj okazas ankoraŭ nun per amaso de maltaŭgaj nacilingvoj. Sed la informadiko bezonas lingvon alian, precize planitan jam en la Panglotio de Komenio, la lingvon Zamenhofan.

Kontraŭ la latina, la angla nepre havas kelkajn avantaĝojn. Dank al sia origino, nome obla hibridiĝo inter diversaj keltaj, germanaj kaj romanidaj lingvoj, ĝi perdis dum sia historio multajn gramatikajn ŝlikataĵojn, kiuj sin montris senutilaj /la tri genrojn de la germana, la komplikegan konjugacion de la franca/. Sekve ĝi povas facile formi kunmetaĵojn kaj derivaĵojn kaj adopti alilingvajn vortojn mallongigante ilin.

Sed kontraŭ tiuj kelkaj avantaĝoj oni devas starigi ankaŭ la malavantaĝojn, kiuj estas sennombraj. La lingvo havas nenian fiksan fundamenton, ĝi kreskis kaj kreskas arbitre kaj libervole. Sekve ĝia vortaro enhavas neimageblan inundon da sinonimoj kaj homonimoj: preskau ĉe ĉiu vorto en la vortaro oni trovas du tri aŭ eĉ tridek nociojn sen preciza difino. La gramatikaj reguloj kaj esceptoj atingas triciferajn nombrojn kaj ĉiam ankoraŭ kreskas. Laŭ la aserto de la anglico - oni bezonas 15 mil laborhorojn por atingi la plenan posedon, sed unu-vice oni devas nepre vivi kelke da jaroj en Britio por ekregi la fonetikon kaj melodion de la lingvo.

Apartan ĉapitron meritis la nekredible sensenca diferenco inter la skribado kaj parolado. Estas apenaŭ kredeble, ke la popolo, kies anoj malkovris la leĝon pri la universala gravito kaj inventis vapormaŝinon, ĝis nun ne rekonis la avantaĝon de la alfabeto, se tiu ĉi estas uzata unuece.

En la tempo de Komenio ekzistis internacia lingvo servanta al ĉiuj tiamaj kleruloj, nome la latina. Komenio mem perfekte regis kaj flue uzadis ĝin, lia tuta verkaro estas skribita en ĝi. Kaj spite al tio, post sia dumviva sperto li devis konstati, ke tiu ilo ne estas konfidenta. Oni devis esti tre kuraĝa viro por klare proklami tian "herzaĵon" en la tempo de la Sankta inkvizicio, ĉar la latina estis la lingvo de la katolika eklezio.

Hodiaŭ oni vivas en alia epoko, proksimiĝanta jam esence al multaj celoj de la penado de Komenio. Oni havas ankaŭ la Internacian Lingvon de Zamenhof, kiu plenumas ĉiujn postulojn de Komenio kaj kiu estas elprovita per 87jara ĉiuflanka uzado. /fx/

APLIKI ESPERANTON DUM OLIMPIKO. Montreala Esperanto-Klubo alvokas ĉiujn esperantistojn apogi la ideon apliki E-on dum la Olimpikaj ludoj okazontaj en tiu ĉi urbo la venontan jaron. Skribu al: Président et G. Commissaire R. Rousseau S.E.C.O. Le Comité Organisateur des Jeux Olympiques de 1976, Case Postale 1976 Montréal, Canada, H3C-3A6 - samtempe sendante kopion de via letero al Montreala Esperanto-Klubo, 10617 Oscar Montréal-Nord P.Q. Canada H1H-5J8.

RONDETA VIVO

F R Ý D E K - IG aranĝas ĉiam la 3-an dimanĉon, krom ferioj, kurstadojn en la "Kafejo Esperanto". La plano por 1975 antaŭvidas kelkajn geografiajn prelegojn pri Sovetio, Libano, Danlando. Funkcias du kursoj - por komencantoj kaj progresintoj.

M Ě L N Í K - La grupanoj preparas ekskurson al Várpalota/Hungario/, kie dum la printempa libertempo ili estos gastoj de siaj amikoj.

M A R T I N - La EK de M. Benka okazigis ĉi tie ekspozicion / 18.-31.1.75/ sub la titolo "Esperanto servas al nia socialisma socio kaj al la tutmonda popola batalo".

P R A H A - Koncerton okaze de la 50-jariĝo de la EK-ano d-ro Pravoslav Sádlo, la konata aktoro de la iama "Verda Ĉaro de J. Baghy", prezentis 20.1. en EKP la muzik-ensemblo "Collegium di flauti" en Praha /prof. J. Fentyš, J. Petzová kaj P. Sádlo/. La laste akompanis esp. lingve la programerojn.

Š U M P E R K - Krom regulaj kursoj de E-o oni intencas en j. 1975 i. a. ligi kunlaboron kun la Distrikta Packonsilantaro, aniĝi al Nacia Fronto, pli bone informi la publikon pri la interlingvo, popularigi la gazeton PACO kaj komisii unu reprezentanton por la junulara komisiono de ĈEA.

Z N O J M O - La 12-an de dec. okazis solena vespero omaĝe al L. Zamenhof, kiun partoprenis 19 esperantistoj.

Kroniko

75 jarojn de sia vivo kaj 48 jarojn de sia aktiveco en la Ĉa. Radio festis 27.1. D-ro Dalibor Č h a l u p a, ĉefo de ĝia literatura sekcio, aktive laborinto en la iama Verda Stacio.

La 50an jaron atingos en januaro-martô ges-roj: Milena Š k o d o v á, d-ro Pravoslav S á d l o kaj Josef M a r y š k a, ĉiuj el Praha.

55-jaraĝuloj fariĝas Renata D r a x l e r o v á kaj Jana M a - t u š k o v á, ambaŭ el Praha.

60-jariĝas Zora H r i v ň á k o v á el Praha.

65-an jaron ĝisvivas Ladislav K y n ĉ l, aktiva komitatano de E K Praha.

70-jaran jubileon festas Tomáš P a v l í ĉ e k, la 75-jaran Anežka Š u a t r o v á, vidvino post la EKP-prezidanto J. Sustr, kaj Václav R u b e š, 80jara iĝas Anna H e j n o v á, ĉiuj el Praha.

Al la jubileantoj nian sinceran gratulon !

F o r p a s i s Bohumil N o v o t n ý en Liberec, longjara prezidanto de la tiea grupo,

Karel K o l á ř, sekretario de LG en Písek, aĝa 78 jarojn, post 1935 prezidanto de la klubo,

František O s l a d i l, lernejestro en Frostějov, aĝa 82 j. longjara sekretario de LG,

Anna M u s i l o v á, aĝa 72 j., en Poděbrady.

Honoron al ilia memoro !

Malnova tradicio en Příbor

En la pasinta n-ro ni informis pri - verŝajne la unua laborista Esperanto-rondeto en la iama Aŭstria monarkio, en la moravia urbo Příbor. Ni petis aldonan klarigon de la LG-gvidanto A.Sattek, kiu respondis jene :

En nia Esperanto-kroniko estas skribite: Estas interese, ke la proleta internaciismo penetris en la konscion de la unuaj pioniroj de la socialisma movado en la urbo Příbor, kie en la jaro 1897 estis fondita socialdemokrata partio de Karel Š i t a v a n c, dometposedanto en Příbor-Benátky, n-ro 16.

La unuaj pioniroj de la socialisma movado kunvenadis en la gastejo "Mexiko". Dum unu komitata kunveno unu el ili proponis, ke oni lernu Esperanton. Tiu proponinto estis laboristo Josef K á n a. Lia propono estis unuvoĉe akceptita kaj samtempe kamarado Kána estis komisiita mendi la lernolibrojn. Baldaŭ komenciĝis la instruado de Esperanto - en la gastejo "Iýsek" apud la stacidomo. La unua instruanto estis la laboristo S o u š a el Bystřice pod Hostýnem. Li estis meblieto kaj laboris en la vagonfabriko en Kopřivnice.

Post kvaresemajna instruado Souša ricevis leteron el Rusio de siaj amikoj kun sciigo, ke li devas ĉion forlasi kaj tuj forveturi al Rusio. La instruado daŭris en la dometo de J.Kána en Příbor-Veska.

Tiu ĉi dokumento estis kompilita laŭ rakontado de J.Kutáč, kiu mem estis ano de la unua laborista Esperanto-rondeto en Příbor.

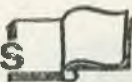
Saluto el Kubo

Plenuma Komitato de la pasintjara fondita Kuba Esperanto - Asocio, resumas en sia cirkulero la ĝisnunan internacilingvan agadon ekde la j. 1972. Tiam la kubaj esperantistoj starigis al si la celon konsciigi la publikon pri la malfacilaĵoj, kiujn sekvigas la multlingveco, kaj instrui Esperanton al grupoj de laboristoj kaj studentoj. Hodiaŭ oni povas diri, ke la rezultoj estis ambaŭflanke sukcesaj. Post mallonga tempo vastiĝis la adeptaro de IL energie popularigante sian celadon ĉe la publikaj instancoj. Kuba Esperanto-Asocio konsistas precipe el junaj homoj. Ili, kun sia prezidanto Oscar O t e r o, agas konsciencie por la plua disvastigo de la ideo kaj por ties apliko enlande. Kun helpo de diversaj landaj kaj internaciaj organizaĵoj oni sukcesis i.a. fondi la asocian bibliotekon, kiu estas prizorgata en la ministerio de edukado kaj kiu per praktika laboro kontribuas al kresko de la movado. /k/

Membroj de KEA en
Havano, Kubo

NI LEGIS

L.L.Zamenhof : PROVERBARO ESPERANTA. Alfabetigita kaj indeksigita de C.Rogister. Enkonduko kaj postparolo de G.Waringhien.

K.Walraamoen kaj L.Gabrieli : NI DEVAS VIVI. Poemoj. Antaŭparolo de J.Régulo.

L.Beaucuire : EL LA VIVO DE BERVALA SENTAŬCULO. Maldeceta epizodaro.

La prezo de ĉiuj tri eldonaĵoj de STAFETO estas 190 pesetoj aŭ 3,30 US dol. Recenzon de la lasta ni aperigos en Panoramo 1975/1.

La eldonanto J.Régulo skribis al la recenzontoj akompanan leteron, el kiu ni citas :

Estimata redaktoro,
mi devas informe eldoni, ke sur la nefirman ekonomion, kiu epogas la STAFETO-eldonojn, lastatempe falis ne malmultaj suferoj ; la ĝenerala plialtiĝo de ĉiuj kostoj, kiu rapidigas nin al stato de ĉion manĝanta inflacio... Kvindeko da libroservoj kaj libristoj konstantaj mensantoj, kaj aliaj kvincent amikoj afable akceptu mian dankon, pro ilia dura subtenado, kaj la prezaltiĝon, kiu mi devas hodiaŭ anonci.

Mi mem presas novan Katalogon de miaj eldonoj, kie ĉiuj libroj eldonitaj ĝis 1969, ankoraŭ ne elĉerpitaj, ekde nun estas vendataj je duobla /rondigita/ prezo ol la ĝisdataj ; kaj la aperintaj post tiu jaro provizore konservas siajn originalejn prezojn.

Mi nun ekprovas ofsetan presadon, espereble iel su tiel mi povos lanĉi la jam akceptitajn titolojn kaj poste eventuale akcepti aliajn, se tiu nova vojo montriĝos praktikebla.

Juan Régulo

ETNOGRAFIAM DONITAĴOJ. Fremdlingva eldonojo, Hanojo 1974, 350 pĝ. Vere riĉa fonto de informoj pri la etnaj grupoj en Vjetnamio kaj pri la nacia vivo ĝenerale. La prikskribo verkita de kelkaj fakuloj redonas kompletan bildon pri diversaj aspektoj de la alte evoluinta kulturhistorio de la vjetnama popolo, kiu pli bone komprenigas la nuntempan socialisman kulturon enkadre de la multnacieca ŝtato. Plusa valoro fakverko en la traduka Esperanto-literaturo.

Seotome Katumoto : DANJO EN VJETNAMIO. Esperantigis kaj eldonis Ikbukuro Esperanto-Societo en 1974. Ilustraĵoj de Endo Toruyo, 46 pĝ. Mendebla ĉe ĈEA.

Temas pri la travivaĵo de kompatinde, sed brava knabino dum la milito vjetnama. La sorto de Danjo tuŝas la koron de ĉiu vera pacamanito pro sia profunde humanisma misio. La eldonintoj memorigas, ke du jerojn post la packontraktoj pri Vjetnamio oni ankoraŭ konvinkigas, pri la militfajro tie kaj en la mondo ĝenerale. La libroto repensigu pri la krueleco de la milito kaj pri la alta valoro de la paco.

Inter la aliaj eldonaĵoj ricevitaĵ ni listigas :

NE ĈIAM - originalaj poemoj de Wouter Pilger, AMORO KAJ AMO - tradukoj el la renesanca poeto P.C.Hooft, ESPERANTO PROGRAMITA de H.Behrmann, depresiaĵo de la 1-a leciono, sveda eldono, MEDICINISTAJ INFORMOJ de ĈEA, n-ro 5-6/74 en la nova vesto /ofsetita/. Redaktas d-ro J. Hradil. /Pluraj korektendaĵoj troveblaj/.

VOĈO DE LA LEGANTO: "Kvankam mi ne plu estas prezidanto nek estrarano de TEJO mi ĉiam kun intereso trafoliumas vian organon. Ke la Nova Jaro alportu al via laboro en Ĉeĥa E-ro Asocio novajn sukcesojn".

D-ro Hans M. Maitzen.

Geografiaj nomoj en Esperanto

Tiu temo eĝis jam multe diskutita kaj ĉiam reaperas pri ĝi novaj opinioj. Antaŭ kelkaj jaroj aperis mapo de mondo en Esperanto kaj en nia lando estis eldonita la plaĉa kaj riĉa Poŝtatlase de mondo. Kvankam tie uzitaj terminoj por geografiaj nomoj parte malsamas kaj ne estas oficialigitaj, tamen la esperantistoj grandparte direktas sin laŭ ili. Dume ekzistas ankoraŭ iu nebonvenaj duoblaĵoj, kiel Israelo kaj Izraelio, Egiptio kaj Egipto, Vjetnamo kaj Vjetnamio, sed esperable post ia tempo ĉi tie ekregos ankaŭ unueco.

Sajnas, ke pri unu principo estas jam klare: ke ĉe formado de geografiaj nomoj, precipe de landnomoj, ne decidu ia ŝovinisma aŭ nacia vidpunkto, sed internacieco de la elektota nomo. Tiel venkie la pli internacia Finnlando antaŭ la de iuj finnoj proponita Suomio kaj kreigis nomoj Hungario, Germanio kaj ne eble Madjario aŭ Dojĉlando k.s. Estis eĉ iuj, kiuj volis trudi nomon Ĉeĥio por la landnomo Bohemio, deduktante ĝin el la nomo de popolano ĉeĥo. Post la unua mondmilito estis en ĉiuj naciaj lingvoj akceptita la nomo ĉeĥo kaj la nomo bohemo el la antaŭmilita tempo fariĝis arĥaismo. Sekve ĉeĥoj estas bohemianoj, moravianoj, silezianoj, kaj Ĉeĥio estas la tuta teritorio loĝata de ĉeĥoj, do la tri landoj, dum Slovakio estas la lando loĝata de slovakoj.

Pri nomoj de urboj, riveroj, lagoj, montoj k.s. oni ĝis nun plejparte direktiĝis laŭ principo: en la adresojn kaj tekstojn parte destinitajn ankaŭ por neesperantistoj / poŝtistoj, klientoj k.s. /, oni skribu tiajn nomojn en ilia originala ortografio, do Budapest, Wien, Warszawa, München, London, Praha, Bratislava ktp. En Esperanta literaturo, gazetartikoloj, simple en tekstoj destinitaj nur por esperantistoj, oni preferu uzi la esperantigitajn formojn, kie ili jam estas kaj hejmiĝis: Londono, Varsovio, Vieno, Munkeno, Prago ktp. Ĉar jam ĉiuj derivaĵoj estas pli praktikaj, do pragenoj, vienanoj, varsovianoj estas pli oportunaj ol Praha-anoj, Warszawa-anoj, Wien-anoj Wien-a ktp. Tamen tio estas uzbla nur ĉe relative malmultaj grandaj urboj / aŭ lokoj por E. iel gravaj, kiel ekz. Bjelistoĵo k.s. /, ĉe riveroj komunaj al pluraj landoj, kiel ekz. Danubo, Elbo, Rejno. Aliaj geografiaj nomoj estas uzataj en ilia originala formo kun aldonado de proksimuma prononco aŭ fonetika transskribo ĉe lingvoj, ne uzantaj latinan alfabeton: Trjinec / Trjinec /, Nobeoka ks.

Do ĉiu povas uzi, kie ekzistas jam la Esperanta formo, ankaŭ paralele la neesperantigitan nomon München, Wien, Praha, Paris k.t.p. Kompreneble ne en sia nacia lingvo, sed en tiu de la koncerna lando do tradukante el la ĉeĥa neniam uzu nomojn kiel Drážďany, Postupim, Mnichov k.s., sed aŭ Dresden, Potsdam, München aŭ la preferindajn Esperantajn formojn, kie ili ekzistas, Dresdeno, Munkeno, Potadamo, Prago ktp.

Por ni ĉiuj kara nomo de nia ĉefurbo Praha havas la paralelan Esperantan formon Prago. Iujn ĝi eble rememorigas pri la periodo germaniga en nia historio, kiam oni trudadis al ni la nomon Prag. Sed tio nin ne trompu kaj fortimigu. La radiko Prag' estas sendispute plej internacia, kvankam eble devenanta el la latina. Ĝi estas ne nur en ĉiuj ĉefaj eŭropaj lingvoj / angla, franca, itala, germana, hispana /, sed ankaŭ en la slavaj lingvoj / rusa, bulgara, pola ka. / estas Praga. Do ĝi estas maksimume internacia. Ni ne timu ĝin uzadi. Kompreneble paralele apud nia Praha.

Jiří Kořínek

ĈU VI ŜATAS ESPERANTON ?

Foje palpante en publika biblioteko mi trovis tie la verkon de Pavel Eisner : "Katedralo kaj bastiono" / ĉeĥe ; Chrám i tvrz /. La verko ŝajnis al mi tro spacenhava kaj mi nur hezite prunteprenis ĝin. Sed mi ne bedaŭris. La lego estis vere festa ĝuo. Nun mi al ĉiu ĉeĥa esperantisto, ĉu verde freneza aŭ en duboj dronanta aŭ jenjens balanciga inter antagonismaj argumentoj, rekomendas legi tiun ĉi verkon. La aŭtoro tial kaptos lian intereson per sia unika majstreco, malkovrante trezorojn de la ĉeĥa lingvo, ke li kapablos pretersalti eĉ ne unu ĉapitron, ĉar ĉiu prezentas memstaran eseon, glorigan apoteozon al la ĉeĥa lingvo.

Unue ni rememoru la aŭtoron mem. En la ĝenerala leksikono ni povas informiĝi, ke Pavel Eisner /1889-1958/ estis ĉeĥa-germana verkisto kaj tradukisto, fakulo pri la germana literaturo en la ĉeĥaj landoj, aŭtoro de studoj kaj eseoj pri literaturo, muziko kaj lingvaj fenomenoj, tradukisto de la ĉeĥa literaturo en la germanan kaj de la germana literaturo en la ĉeĥan.

Vere, escepta homo. Rara. Ne multaj ĉeĥoj aŭ germanoj en la dulingva zono atingis tiun ŝtupon, kaj lingvan kaj etikan. Pavel Eisner direktis sian vidkapblon tre, tre malproksimen, malantaŭ la naciajn barierojn kaj antagonismajn historiajn sentemojn.

Ni, esperantistoj, bone kaj fikse enkapigu : Eisner, Klostermann, Stifter, Zeyer amis kaj la ĉeĥan kaj la germanan lingvojn. Sekve : se ni volas fariĝi vere bonaj esperantistoj, ni devas profunde ami ankaŭ nian lingvon gepatran. Iom kontraŭdiraj estas la asertoj, ke ne ni u povas ekposedi alian lingvon same bone kiel la gepatran, ke la alia ĉiam restos neasimilata. Ankaŭ Pavel Eisner iam inklina al tiu ĉi aserto, kvankam lia vivdaŭra verkaro konvinkas pri la malo.

Esence mi volas akcenti kune kun Pavel Eisner, ke la beleco estas subjektiva, tamen substancia ornamo, per kiu karakterizas la lingvon ĝiaj uzantoj. Se la homon ekposedos ravanta amo al la beleco de iu lingvo, tiam tian aferon ni ne povas vicigi inter fizikajn fenomenojn. Jes, la lingvon neniam plene interpretos komputero, ĉar ĝi neniam kapablos ekposedi la viveman amon de estuloj. Mem la kreinto de la ĉi-bernetiko, Norbert Wiener, diras : "Se venus esploristo el alia mondo, kiu neniam scias pri la estula amo, li prikskribus ĝin kiel strangan, danĝeran malsanon, kiu kaŭzas eĉ memmortigon kaj murdon".

Pardonu, vi, sekaj polurantoj de la klasika lingva heredaĵo, kaj ankaŭ vi, pedantaĵ gardantoj de la ostiĝinta, senkarna lingva herbario ke mi jubilas ankaŭ antaŭ freŝa lukrio, ke mi kuraĝas elverŝi antaŭ ĝi tute simplanime mian amdeklaron. Ĝin instigis Pavel Eisner, ĉeĥa germano kaj germana ĉeĥo, kiu ne serĉis la lingvajn trezorojn en paroladoj, sed surstrate, enere. Eble li eĉ ne ŝatis Esperanton. Kiu scias ? Sed li ardipis mian amon al mia gepatre lingvo kaj pravigis ankaŭ mian amon al mia "bolingvo". Kaj ĉu la lingvo, sanktigita per geedza ĵuro, ne transpases la gepatrajn influon kaj horizonton ?

Pecn

Lingvaj baroj por ĉiliaj patriotoj

Sinjorino H. Allende, vidvino post la heroe falinta eksprezidento de Ĉilio, S. Allende, vizitante Ĉeĥoslovakion, diris i. a. dum la preskonferenco en Praha la 21an de januaro, ke "la plej serioza problemop por la politikaj rifuĝintoj antaŭ la ĉilia ŝtato, vivantaj en Eŭropo, estas la lingva diverseco". Tiun ĉi konstaton s-ino Allende enkondukis per la vortoj, ke la ĉiliaj patriotoj povas senĝene rifuĝi al ĉiu j socialisma ŝtatoj.

Kiam ni batalu ?

Sekvanta fragmento estas el la publikaĵo "Ĉapitroj pri la sindefendo" de I. Špička kaj J. Novák, tradukita en Esperanton far J. Novák.

Ni imagu sinjoron X, kiu iras vespere hejmen tra iu nemulte lumigata kaj preskaŭ forlasita strato. Estas agrabla antaŭvespero, sinjoro X pensas pri bona vespermanĝo kaj kompreneble atendas nenion malbonan. Subite li estas haltigita de nekonata viro, kiu volas ekbruligisian cigaredon. Plue, sinjoro X memoras nenion. En malsanulejo estos li informita, ke li estis insidatekita, frapita sur la kapon kaj pri-rabita. La paciento iom post iom rememoras la okazintaĵojn de tiu vespero, sed detalon li rememoras malrapide kaj ĝene.

Tamen la situacio povas evolui ankau alie. Sinjoro X povis eventuale rimarki, ke li estas sekvata de nekonata viro, kiu paŝo post paŝo pliproksimiĝis. En la momento, kiam la nekonatulo stingis lin, sinjoro X turniĝis. La atakonto, ni jam povas nomi lin tiel, kaptis lin krude je la kolumo kaj postulis monon. Poete sinjoron X, kiu havis ĉe si nur dek kronojn, la seniluziigita atakinto kolerege surterigis per pugno.

Estas ankaŭ eble, ke sinjoron X haltigos en parko grupo de junuloj. Ili antaŭe ĝenos lin, ofendas lin kaj fine li estos batita, nur pro amuzo de la atakantoj.

Ni ekmeditu nun pri la tri menciitaj ekzemploj, kiel naskiĝas la situacioj sindefendaj. Kion povas fari sinjoro X ? Kial li faris eraron ? Tio estas la unua, kaj ni diru rekte, ofte la plej decida faktoro de la tuta batalo. Ĉi tie tre gravas la tn. produktado de la sindefenda situacio. Kia estis la unua grava eraro de sinjoro X ? Unu el la plej gravaj postuloj de monsignala sindefendo estas : la defendanto devas per sia propra konduto sekurigi al si sufiĉan tempon, por ke li povu prepari sin al la batalo.

Pro tio sinjoro X, revenante hejmen tra la krepuskiĝinta strato, ne devis permesi, ke nekonata homo proksimiĝu al li. La truko kun albruligo de cigaredo estas cetere tiagrade malnova, ke nur tre naiva homo povas preni ĝin serioze. Ankau en la kazoj, kiam la nekonatulodemandos nokte en flanko kuŝanta loko pri la vojo, klopodos ekinterparoli ktp., ni ĉiam povas teni almenaŭ tian distancon de li, ke li ne povu ekataki nin sen plua alpaŝo. Tamen pri la sekura distanco ni devas atenti ankau en aliaj kazoj. Pro tio ni neniam iros hejmen tro proksime preter dikaj arboj, malantaŭ kiuj povus kaŝi sin la atakonto, ni evitos ankau la veturtrapasejojn, la murojn, de sur kiuj povus iu salti sur nin aŭ almenaŭ ĵeti ion ktp. Se estos eble ni iros meze de la strato aŭ almenaŭ laŭlonge de la trotuara rando. Tiel ni havos sufiĉe da tempo por prepari nin al eventuala batalo.

Esperantista gazetararo 85 jara

En septembro 1974 pasis 85 jaroj de post la apero de la unua periodaĵo en E-o, "La Esperantisto", presita en Nurenbergo. Ĉis hodiaŭ jam aperis proksimume 2500 titoloj de diversaj revuoj k.a., el kiuj nuntempe aperas ĉ.150, ne kalkulante multnombrajn cirkulerojn kaj bultenojn.

Okaze de tiu ĉi jubileo la Scienca Antikvaĵejo en la pola urbo Bydgoszcz aranĝis ekspozicion "85 jaroj de la Esperanta gazetararo" /21.-25.11.1974/, kiu enhavis preskaŭ cent diversajn revuojn. Inter ili estis ekspoziciataj ankau "Starto" kaj "Esperantisto Slovaka".

INFORMACE SEKRETARIÁTU ČES

KOLIK NÁS BYLO KE KONCI ROKU 1974 ?

Vydali jsme legitimace až do čísla 3687 -- Platících členů je však pouze 2300. Na Slovensku je přibližně 800 platících členů ZE SSR.

Za měsíc leden 1975 bylo přijato více než 50 dalších členů, zejména kategorie A,B,C. Přitom téměř 65% stávajících členů si do konce roku 1974 obnovilo členství ve svazu zaplacením příspěvků na rok 1975. Z těchto příspěvků jsme ponechali pro potřebu místních skupin 10 %. Včasným plněním svých povinností vůči svazu pomáháte tedy i svému kroužku.

Budeme mít pravděpodobně možnost dovézt menší množství Plena Ilustrita Vortaro /PIV/ - žádáme vážné zájemce, aby zaslali objednávku.- Cena zůstane nezměněna - 550 Kčs.

VAŠE KNIHOVNIČKY si můžete doplnit novinkou z VDR. Má název " ETNO-GRAFIAJ DONITAĴOJ ", rozměry 130 x 190 mm, stran 352 a cenu 10 Kčs. Z Polska knížeečku: POLLANDO nombroj kaj faktoj za Kčs 5,-

Protože toto číslo posíláme všem místním skupinám ZE SSR a, věříme, že si je přečte co nejvíce slovenských esperantistů, upozorňujeme na možnost objednat si u nás různé knížky, odznaky, plakáty na propagační esperantských kurzů, esperantské vlaječky, pohlednice ČSSR, propagační samolepky, vánoční gratulace a další materiály; rovněž lze u nás předplatit tyto esperantské časopisy :

P A C O	předplatné na rok	30,-	vydává	Bulharsko	6x ročně
HOMO KAJ KOSMO	"	40,-	"	Jugoslávie	4x "
DER ESPERANTIST	"	12,-	"	NDR	4x "
DIA REGNO	"	35,-	"	Holandsko	6x "
HEROLDO DE ESPERANTO	"	88,-	"	Belgie	16x "
STARTO /16 stran/	"	25,-	"	ČSSR	6x "
MEDICINISTAJ INFORMOJ	"	25,-	"	ČSSR	4x "
PANORAMO /literatura almansko/	"	25,-	"	ČSSR	2x "
JUNA AMIKO	"	15,-	"	Maďarsko	3x "

NEZAPOMEŇTE PSÁT NA SLOŽENKY "účel platby". Velice nám tím usnadníte naši práci a evidenci a urychlíte vyřízení vaší objednávky.

Všichni, kdož se přihlásili za učitele písemných kurzů, nechť vyškají dalších pokynů. Kurz je vypracován. Pro adepty připravujeme také zvláštní zkoušky. Teprve potom bude rozhodnuto o přijetí kandidátů

Rovněž přijímáme přihlášky na svazovou zkoušku, která by opravňovala vyučovat v kurzech u nás i v zemích, kde uzavřeme příslušné dohody. Upozorňujeme však, že bude náročná jak obsahově tak i finančně. Zkoušky tohoto druhu se budou konat maximálně dvakrát v roce.

PŘIHLAŠTE SE NA LETNÍ KURZY ESPERANTA DO NAŠICH TÁBORŮ V LANČOVĚ U VRANOVSKÉ PŘEHRADY! ČTRNÁCTIDENNÍ POBYTY OD DRUHÉ POLOVINY ČERVENCE! VELMI LEVNÝ POBYT ! STRAVA 5KRÁT DENNĚ. ŽÁDEJTE PROSPEKTY ! ! !

DOBROVOLNÉ DARY : P.Bulíková 36, Mar.lázně, J.Hošek, 2xSKP, Ostrov n. Ohří, E.Čapek 20, Mělník. Srdečný dík ! Th.Kilián, Třebíč 1.000,-

Korespondi deziras

Por siaj gelernantoj serĉas leteramikojn A. Kilk, Aarde 4-4, 200032, Tallinn, Estona SSR • W. Jakubiec, 21j. lernanto, 63-312 Wrocław, st. Drukańska 4, ap. 30, Pollando • Penka Mihailova 31j. Beron 17, Kazanlak, Bulgario • 200 seriozaj esperantistoj-filatelistoj kun kolegoj tutmonde /Sofia 13, FK 5, Klubo Amika Rondo/ • Stefano Job, 9029 Győr, Boglarka str. 55 Hungario /geedza vivo, amrilatoj/ •

30 Estonaj gekomencantoj, 17. - 45j. aĝaj kun ĉefaj kaj alilandaj esperantistoj per poŝtkarto kaj malgrandaĵ leteroj. Kursgvidanto : A. Mikk, SU-202900, Viljandi, str. Jakobsoni 3-2, Estona SSR /ni dankas pro la novjaraj bondeziroj/ • Tatjana Anderskaja, 22j. biologo, Odeŝsa - 270100, str. Korolenko 5-B, kv. 26, SSSR

Kultura domo de la sindikatoj, Esperanto-rondo, str. Balcescu 1, Suceava 1, Rumanio kun 3-anoj el ĈSSR • M.P. Dungeanu, P.O. Box 502, Suceava 6, Rumanio • F-ino L. Brancić, 18j. lernantino, Liceul Sanitar, Suceava 5, Rumanio, kun ĉs. esperantistoj • F-ino Simioniu Cheorghie, 18j. lernanto, Liceul Petru Rareș, Suceava 1, Rumanio • F-ino Ciobanu Florentina, 17j. lernantino, str. Plevnei 115, Suceava 3 Rumanio • Studenta Esperanto-Klubo ĉe Agrikultura Akademio Wrocław / adr. SE-K, A.A. 50-375 Wrocław, str. Norwida 25, Pollando /kun similaj kluboj ĉe agrikultura aŭ veterinara fakultatoj.

BILDKARTO "Pozdrav z Moravy" - eld. Orbis-POFIS, prezo Kčs 1,30 kun kolekto de koloraj poŝtmark-reproduktaĵoj enhavas 2-kronan markon /VŽKG/ kiu surhavas esp. tekston "Tutmonda ekspozicio de poŝtmarkoj" /Praga 1962/ /jm/

TEKNIKA SEKCIO DE ĈEA komunikas ke laŭ la aprobo de la ĈEA-estaro estis elektita la nova prezidanto de la sekcio, d-ro inĝ. Ludvík F r i t s c h, ul. M. Gorkého 11, 370 01, České Budějovice.

Skribante al redaktoro de STAR-TO aŭ al la MEM-sekcio oni bv. direkti ĉ i u j n korespond-aĵojn al la asocia sekretariejo.

DENOVE KONKURSO DE P.R. En 1975 pasos la 30a datreveno de la finigo de la mondmito. Okaze ni petas respondi al jena demando : Kiaj pensoj venas al vi lige kun la proksimiĝanta 30a datreveno ? La leterojn oni petas sendi al : Polskie Radio, 00-950 Warszawa, P.O. Box 46, Pollando en kovertoj signitaj per la devizo "Konkurso" ĝis la 9-a de majo 1975. La rezultoj estos anoncitaj en la disaŭdigoj de PR la 15an de junio.

INTERNACIA SCIENCA ASOCIO ESPERANTISTA /ISAE/ petas siajn aktivulojn en Ĉeĥoslovakio renovigi sian membrecon per registriga letero al la nova landa delegito, d-ro Josef H r a d i l, 295 01 Mníchovo Hradiště, V. Nejedlého 325.

NI AL VI PROPONAS :

"PAŜOJ"

AĈETEBLAJ POR 19 Kčs

PERDITA VIZAĜO

POR 15 Kčs

Esperanto - rondo
Vyškov, Školní 4

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
A																	
B																	
C																	
D																	
E																	
F																	
G																	
H																	
I																	
J																	
K																	
L																	

Horizontale : A/ Tri a parto de la sekretaĵo. - B/ Paniko; maigranda ponardo; arb' kun flekseblaj branĉoj - C/ Malatentig' koloni' de maraj animaloj kun kelka krusto; netro manipuli - D/ Venteg' ; fluaĵ' en organo; mallongigo de "internacia"; maloft' ; meritanta - E/ Interplektaĵ' ; sur ligilo; kruda bestaĥaŭt oka parto de tuto; moviĝ' de ŝipo per plataj bastonoj; nedifinita kvanto. - F/ Malgranda; posteul' ; korpa organo por

digesto; kemia signo de la tantalo; malnova longec-unu - G/ Lok' por batalo en cirko; temp-unu; ŝaumiga lavo-ŝtofi; duop' ; senti surprizon - H/ Malmola haŭto-part' ; foje en pasinto; venena plant' uzata en okul-bracado; stri' ĉirkaŭ la talio; mallongigo de la Kamboĝa pres-agentejo - I/ Id-naska estaĵ' ; parola instig' franca urbo; perakva purigad' ; nedifinita aĵo - J/ Matena vapor-gut' ; prepozicio signifanta "interne"; kunir' ; - Drampart' ; atmosfer' ; denova rekompenc' de kulpo ; mallong' a traktaĵ' ; trinkaĵe - L/ Esprim-manier' ; brazila poeto.

Vertikale : 1. Unua part' de la sekretaĵo / proverbo laŭ Zamenhof/. - 2. Tempunuo ; 21-a litero de la Esperanto-alfabeto ; pasig' de nokto. - 3. Malnov-grek' ; daŭra aŭ ripeta ; ekapozicio kun signifo "eksteren"; itala urbo. - 4. Amerika ŝtat' ; malkomenc' ; malfacile atingibla perfektec' - 5. Eta truet' en haŭto ; kvara part' de la sekretaĵo. - 6. Kontakto en geometrio ; idento ; sumiga sufikso. - 7. Provizo ; autosigno de Turkio ; kroĉileg' por fiksi ŝipon. - 8. Mantreni ; acet-valor' ; uŝona verkisto de detektiv-romanoj - 9. Flugmaŝina signo de Liberio ; membro ; part' de oceano ; mallongigo de la Madagaskara pres-agentejo. - 10. Triangula enfluej' de rivero en maron ; legomo kun manĝebla radik' ; mallongigo de la internacia poŝt-unio. - 11. Bonodora rapide vaporiganta fluaĵo ; mallongigo por fizika fort-unuo ; projekt'. - 12. Grup' da ĉirkaŭaliaj strioj ; apartenanta al izola loko en la dezerto kun vegetaĵoj ; negacio. - 13. Mallongigo de la Internacia glitista unio ; kvina / kaj la lasta / part' de la sekretaĵo. - 14. Senbarbigi ; laktiga korp-organ' ; movebla part' de tekstaŝino. - 15. Vic-du' da arboj ; autosigno de Nikaragvo; nedifinita kvalita ; indiki tagon kaj jaron. - 16. Arbara bird' ; sekve ; apartenanta al tropika granda floro. 17. Dua part' de la sekretaĵo.

HELPILO : C/ Koralen' - H/ AKP - I/ Pau - L/ Dias - 3. Ion' ; Asti - 6. Oskul - 9. EL ; AMP - 14. Naved' - 16. Sit' J. Cink

S T A R T O - eldonas Ĉeĥa Esperanto-Asocio, Resp. redaktoro Oldřich Kníchal. Redakta konsilantaro : E. Felix, J. Mařík, F. Sviták. Grafika aranĝo J. Klement. Aperas sesfoje jare. Dohl. poŝto Praha 07, sniž. poŝt. poplatek pov. RP Praha j.z. P/1 - 2283/1971. Toto číslo bylo předáno tištěně 19. února 1975. Desezno sur la 1-a pĝ. de D. Bartošík.